

REGERINGEN

Regeringsbeslut

IV:2

2015-03-12

S2015/1856/SAM

Socialdepartementet

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och
välfärd
Box 894
101 37 Stockholm

Uppdrag att inkomma med analys som ger underlag till regeringens forskningspolitik

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) att analysera och redovisa hur myndigheten inom sitt ansvarsområde kan bidra till att effektivare möta det forskningspolitiska målet. Därutöver ska Forte tillsammans med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Rymdstyrelsen, Statens energimyndighet, Verket för innovationssystem och Vetenskapsrådet redovisa en gemensam analys. Vetenskapsrådet ska samordna den gemensamma analysen. Myndigheternas individuella och gemensamma analyser kommer att utgöra underlag för kommande propositioner.

Analyserna ska vara framtidsorienterade och ha ett tioårigt perspektiv fr.o.m. 2017. För de förslag som lämnas ska en bedömning av eventuella kostnader lämnas och om förslagen medför ökade kostnader, ska förslag till finansiering presenteras. Forte ska redovisa sin enskilda analys till Regeringskansliet (Socialdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet) och den gemensamma analysen till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Miljö- och energidepartementet, Näringsdepartementet och Socialdepartementet) senast den 25 oktober 2015. Redovisningar ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Målet för forskningspolitiken som presenterades i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3, rskr. 2012/13:151) är att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft. Regeringens forskningspolitik ska bidra till att dessa mål uppnås.

I regeringsförklaringen 2014 har statsministern bl.a. uttalat att Sverige ska vara en ledande forskningsnation och att unga forskares villkor ska förbättras. Forskning ska respekteras som den långsiktiga verksamhet det är och en ny proposition kommer därför att ha ett tioårigt perspektiv. Andelen kvinnliga professorer ska öka och forskningsanslagen fördelas jämställt. Basanslagen för forskning prioriteras upp.

Regeringens avsikt är att i kommande propositioner vidareutveckla politiken på området. Som ett led i detta arbete inbjuds myndigheterna att inkomma med underlag. I underlagen bör myndigheterna analysera tidigare satsningar, framtida prioriteringar och möjliga synergier mellan forskningsfinansiärernas insatser. Myndigheterna ska även identifiera områden där Sverige är eller har potential att bli internationellt ledande och som kan bidra till en långsiktig svensk konkurrenskraft och till de strategiskt viktigaste internationella forskningssamarbetena.

Uppdraget

Analysen ska utgå ifrån en beskrivning av nationella och internationella trender och tendenser inom olika forskningsområden samt övriga väsentliga samhälls- och omvärldsförändringar de senaste åren. Den myndighetsgemensamma analysen, liksom myndigheternas individuella, ska innehålla fakta, analyser, bedömningar och visioner för framtiden så att de kan utgöra underlag för såväl regeringen som för planering och prioritering på myndighetsnivå samt för hur synergier mellan forskningsfinansiärernas insatser kan öka. Förslag på förändringar av forskningspolitikens inriktning och system kan inkluderas.

Forte och övriga myndigheter ska identifiera dels de områden inom sitt uppdrag där Sverige har pågående internationellt ledande forskning, dels inom vilka områden svensk forskning har potential att bli internationellt ledande. Vidare ska områden identifieras där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet samt har potential att lämna betydande bidrag till samhällets utveckling både i Sverige och globalt och till näringslivets konkurrenskraft. Forte ska även identifiera områden där angelägen forskning saknas och bör byggas upp. Eventuella forskningsområden som riskerar att tappa en ledande eller stark position ska också identifieras. Vidare ska områden eller systemperspektiv av forskningspolitiken som behöver prioriteras under det kommande decenniet identifieras. Analysen ska innehålla nationella och internationella trender och tendenser inom olika forskningsområden.

Forte ska utvärdera och analysera i vilken utsträckning tidigare riktade satsningar inom myndighetens verksamhetsområde har bidragit till att stärka svensk forsknings kvalitet och förmåga att bidra till ökad konkurrenskraft och tillväxt för svenskt näringsliv och nytta för samhällsutvecklingen i övrigt. Ett jämställdhetsperspektiv och ett hållbarhetsperspektiv ska integreras i analysen. Myndigheten ska även

bedöma om kopplingen mellan utbetalade forskningsstöd och utförd verksamhet är tydlig mot bakgrund av 11§ anslagsförordningen (2011:223) samt analysera behov av åtgärder för att öka denna koppling och därigenom genomslaget för regeringens prioriteringar. Förslagen ska syfta till att stärka såväl grundforskningen som den behovsmotiverade forskningen och nyttiggörande av forskningsresultat, dess bidrag till innovation samt att snabbare och effektivare nå miljömålen bl.a. genom mer effektiva åtgärder.

Sveriges medverkan och engagemang i EU:s ramprogram för forskning och innovation samt potentiella synergier med nationella satsningar ska analyseras. Analysen ska även innehålla en bedömning av vilka internationella potentiella forskningssamarbeten som är av störst strategisk betydelse för Sverige och för Sveriges bidrag för att möta globala utmaningar. Vidare ska Forte ge synpunkter på hur det internationella samarbetet bör utformas för att möjliggöra prioriteringar mot bakgrund av analysen.

Särskild inriktning för Fortes analys

Inom ramen för Fortes uppdrag att inkomma med en analys om hur myndigheten inom sitt ansvarsområde kan bidra till att möta det forskningspolitiska målet ska myndigheten analysera vilken betydelse samhällsförändringar har för behovet av forskningsresultat och innovationer. Vidare ska Forte belysa potentialen i utvecklade samverkansformer mellan forskare å ena sidan (t.ex. tvärvetenskaplig forskning) och samhällsaktörer å andra sidan (integrerad forskning). Av särskilt intresse är att belysa värdet av att främja forskning som använder svenska datamaterial och register.

Forte ska, utifrån rådets uppgifter och uppdrag, särskilt analysera behovet av forskning och nyttiggörande av forskningsresultat för att

- främja äldre kvinnors och mäns aktiva och hälsosamma åldrande,
- möta de demografiska förändringarna samt främja en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö för ett längre och hållbart arbetsliv,
- främja mångfald, tillgänglighet och människors fulla delaktighet i samhällslivet,
- främja förbättrad funktionsförmåga samt förbättrad och jämlik hälsa, vård och social omsorg.

På regeringens vägnar

Helene Hellmark Knutsson

Karin Mossler

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/SSK

Utrikesdepartementet/USTYR

Försvarsdepartementet/MFU

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F

Miljö- och energidepartementet/MA, E

Näringsdepartementet/ISB/IS, SM

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM

Folkhälsomyndigheten

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Försäkringskassan

Myndigheten för delaktighet

Socialstyrelsen

Statens beredning för medicinsk utvärdering

Statens institutionsstyrelse

Vetenskapsrådet

Vinnova

